

สาเหตุที่ทำให้ราคาทองคำเพิ่มสูงขึ้น

ก. สาเหตุทางธรรมชาติ เนื่องจากอุปสงค์ทองคำสูงแต่อุปทานน้อยและภาวะเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น เนื่องจากกลุ่มโอเปกซ์ขึ้นราคาน้ำมันดิบ

ข. ฐานะของเงินดอลลาร์สหรัฐ แม้ว่าจะอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าในระยะที่ผ่านมา หลังจากที่ถูกด่ำลงมากเนื่องจากปัญหาภาวะเงินเฟ้อ และการถอนตัวออกจากอินโดจีน แต่ยังไม่มั่นคงเท่าที่ควร หลังจากสหรัฐอเมริกาส่งมาตรการพยุงค่าดอลลาร์สหรัฐ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ คือจะเพิ่มปริมาณทองคำที่รัฐบาลนำออกประมูลขาย นับแต่เดือนธันวาคมเป็นต้นไปนั้น เป็นผลให้ราคาทองคำในตลาดต่างประเทศมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วในเดือนถัดมา (การนำทองคำออกประมูลขายมากทำให้ราคาทองคำลดต่ำลง เนื่องจากผู้ซื้อต้องนำเงินดอลลาร์สหรัฐมาซื้อ ความต้องการดอลลาร์สหรัฐจึงเพิ่มมากขึ้นมีผลให้ค่าของดอลลาร์สหรัฐสูงขึ้น) แต่หลังจากนั้นราคาทองคำก็มีแนวโน้มสูงขึ้นอีก เช่น เดิม

ค. สถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่สงบในภูมิภาคต่างๆ เช่น สถานการณ์ในอินโดจีน อิหร่าน และอัฟกานิสถาน เหตุการณ์เหล่านี้ทำให้ราคาทองคำเคลื่อนไหวขึ้นลงอย่างรวดเร็ว เช่น การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในอัฟกานิสถาน โดยการเข้าแทรกแซงของรัสเซีย ในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๒ เป็นเหตุให้ราคาทองคำ ซึ่งในระหว่างนั้นมีค่าประมาณ ๕๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ ต่อทรอยออนซ์ เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงระยะเวลาอันสั้น หลังจากนั้น เป็น ๖๓๐ ดอลลาร์สหรัฐ ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๒๓ และปรับตัวสูงขึ้นจนถึง ๘๓๕ ดอลลาร์สหรัฐ ในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๓ (ดูตารางที่ ๗)

ง. ปัจจัยอื่นๆ เช่น ราคาโลหะมีค่าชนิดอื่นๆ มีการเคลื่อนไหวในทางเพิ่มขึ้น และผลกระทบจากการที่ทองคำราคาสูงขึ้นโดยตรง เช่น ทองคำมีราคาสูงขึ้นมาก แสดงว่าค่าดอลลาร์สหรัฐ ลดมาก เป็นเหตุให้สหภาพแอฟริกาได้ประกาศยกเลิกการอิงค่าเงินแรนด์กับดอลลาร์สหรัฐ หรือการที่ราคาทองคำสูงขึ้นทำให้เกิดการเก็งกำไร ซึ่งเป็นผลสะท้อนกลับให้ราคาทองคำเพิ่มรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยเหล่านี้มีผลทำให้อุปสงค์ทองคำในด้านต่างๆ ที่มีใช้การใช้เพื่อการอุตสาหกรรม เช่น การเก็งกำไร การกันความเสี่ยง และการลงทุนเพิ่มสูงขึ้นมาก ส่วนอุปทานคงอยู่ในระดับค่อนข้างคงที่

แนวโน้มของราคาทองคำ

วงการค้าคาดคะเนว่า ในระยะสั้นและระยะปานกลาง ราคาทองคำจะมีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ สาเหตุสำคัญได้แก่

ก. ด้านอุปทาน ปริมาณทองคำที่ออกขายในตลาดมีแนวโน้มลดลงจากต้นปี ๒๕๒๒ เนื่องจากสหรัฐอเมริกาประกาศลดจำนวนทองคำที่นำออกประมูลขาย และกองทุนการเงินระหว่างประเทศประกาศลดจำนวนที่นำออกประมูลขาย สำหรับปริมาณการผลิตของสหภาพแอฟริกาใต้ จะมีจำนวนใกล้เคียงกับปี ๒๕๒๑ ส่วนการขายทองคำของสหภาพโซเวียตในปี ๒๕๒๒ คาดว่า อาจน้อยกว่าจำนวน ๑๒๘,๗๖๗,๐๐๐ ทROY ออนซ์ ที่นำออกขายในปีก่อน และคาดว่าโปรตุเกส จะไม่นำทองคำออกขายในปี ๒๕๒๒

ข. ด้านอุปสงค์ ทองคำเพื่อการอุตสาหกรรมและการทำเครื่องประดับ ยังคงเพิ่มขึ้นตามแนวโน้มปกติ ขณะที่อุปสงค์เพื่อการลงทุนและการเก็งกำไรเพิ่มสูงขึ้นมาก เนื่องจาก

- ๑) คาดว่าภาวะเงินเฟ้อในประเทศต่างๆ จะรุนแรงขึ้น เนื่องจากการขึ้นราคาน้ำมันดิบของกลุ่มโอเปค
- ๒) สถานการณ์ไม่สงบทางการเมืองในตะวันออกกลาง และอินโดจีน ยังคงมีอยู่ต่อไป
- ๓) บทบาทของทองคำในด้านการเงินระหว่างประเทศยังคงมีอยู่ เช่น การจัดตั้งระบบการเงินแห่งยุโรปของสมาชิกตลาดร่วมยุโรป ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกนำทุนสำรองของประเทศที่เป็นทองคำและดอลลาร์สหรัฐ จำนวนร้อยละ ๒๐ เข้ากองทุน นอกจากนี้บางประเทศ เช่น โปรตุเกส ได้หันมาใช้ทองคำเป็นหลักประกันเงินกู้

สำหรับแนวโน้มระยะยาวนั้น ในปี ๒๕๒๑ นาย Thomas Wolfe อดีตผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ฝ่ายกิจการคลัง สหรัฐอเมริกา ได้ประมาณว่า ราคาทองคำ (ซึ่งในขณะนั้นมีค่าเพียงสองร้อยดอลลาร์สหรัฐต่อทROY ออนซ์) จะเพิ่มขึ้นเป็นถึง ๒ เท่าของระดับปัจจุบันใน ๑๐ ปีข้างหน้า เนื่องจากคาดว่าจะไม่พบแหล่งทองคำใหม่จำนวนมากๆ นอกจากนี้การขายของทางการจะลดน้อยลง และการขายของสหรัฐอเมริกาก็คงจะไม่เพิ่มขึ้น แต่ยังไม่ทันถึง ๑๐ ปี ตามที่ประมาณไว้ เพียงปี ๒๕๒๓ ราคาทองคำก็เพิ่มขึ้นมากกว่า ๒ เท่าของระดับราคาทองคำตามที่นาย Thomas Wolfe ได้คาดคะเนเอาไว้แล้ว กล่าวคือ เพียงต้นปี ๒๕๒๓ ราคาทองคำได้สูงขึ้นถึงหกร้อยดอลลาร์สหรัฐ (ดูตารางที่ ๕) วิกฤตการณ์ทางการเงิน เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดความผันแปรไปในทางที่ร้ายแรงยิ่งขึ้น ทำให้ความต้องการทองคำเพื่อการเก็งกำไรไว้เก็งกำไร หรือประกันความเสี่ยงเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก บทบาทของทองคำต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจ เพื่อผลประโยชน์ดังกล่าวจึงเกือบจะเป็นประเพณี และหากสมมุติฐานนี้เป็นที่ยอมรับกันแล้ว แนวโน้มของราคาทองคำในระยะปานกลางและระยะยาว จะต้องเพิ่มสูงขึ้นกว่าระดับปัจจุบันอย่างแน่นอน